

פרשת שופטים

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א
ב' אלול תש"פ | גיליון 685

מאמר

ראש הישיבה

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט.

וחז"ל כבר העירו את תשומת ליבנו להדגשה המיוחדת של התורה "אשר יהיה בימים ההם". לומר לנו שבכל דור ודור ישנם בוודאי גדולים ומנהיגים וגם אם הם לא בסדר הגודל של משה רבינו ושל שמואל הנביא, הם עדיין המנהיגים ואנחנו מחויבים לשמוע בקולם כמו שהתורה מדגישה בלשון כפולה ומכופלת:

- (1) ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך...
- (2) ושמרת לעשות ככל אשר יורוך,
- (3) על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה,
- (4) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמואל."

לחפש באמת ובתמים

בהמשך הפרשה ישנו הבט נוסף ומשלים לאותה סוגיה. אנחנו, עם ישראל, שמענו את קול ה', ואיך נוכל לשמוע ולציית לדברי בשר ודם? אלא אומר לנו ה' יתברך כמו שאז דיברתי עם כל אחד מכם, ואחר כך ראיתם כולכם שאני מדבר עם משה פה אל פה - כך אמשך לדבר אתכם דרך הנביאים שלכם בכל דור ודור.

וממשיך ה' ואומר לעם ישראל: "אתם בעצמכם ביקשתם את זה במעמד הר סיני, כי הגעתם להבנה שזה מחויב המציאות שיהיו צדיקים ונביאים שיעמדו בין ה' וביניכם להביא ולפרש לכם את דבר ה'". ועל הבקשה הזאת נותן ה' לעם ישראל ציון לשבח!

וזה אחד המקומות הנדירים והמרגשים שבהם ה' אומר לנו: "מה שאתם אומרים מוצא חן בעיני. זה מצוין. אני אוהב את זה. היטבתם אשר דיברתם..." כשאדם יודע את מקומו שהוא חייב רב ומדריך - ה' יתברך בעצמו מתפעל מזה ומשבח את זה. כל אחד מאתנו חייב להגיע למסקנה ולהבנה הזאת.

לומדים ממשה בעצמו

וה' לא רק מתפעל, אלא הוא גם עושה את חלקו בעסקה ומבטיח לספק לנו את המדריכים שאנחנו כל כך זקוקים להם: "ואמר ה' אלי היטיבו אשר דיברו. נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי

נגמלים ונגאלים

האמת נעדרת

ישנם לא מעט אנשים שאוהבים להתלונן על **האמת הנעדרת**. הם אומרים: "הנה תכסו פה ושם רב מושחת, כנראה שאין שום אמת ברבנים חלילה; והנה ישנן מחלוקות רבות וקשות בין הפלגים השונים ביהדות - יוצא שאי אפשר לדעת מה האמת, וגם אין טעם לחפש, כי לכל צד ישנם טיעונים משכנעים משלו ואסמכתות מהספרים הקדושים ומגדולי תורה מהדורות הקודמים שהוא נשען עליהם". כך אומרים המתלוננים על האמת הנעדרת.

"ובכלל", הם טוענים, "גדולי הדור הגדולים באמת - כבר הלכו לעולמם, ובדור היתום שלנו אין לנו אף אחד הראוי להתעטר בנזר ההנהגה". ומוזה הם מוגיעים למסקנה שאין אִמון באף אחד ואין אמת בשום מקום, ואין גם סיכוי לדעת מה האמת...

וזו טענה מסוכנת מאוד מאוד. כי בטענה הזו אתה בעצם מקעקע את כל היהדות. כל היהדות היא קבלה מרביתו.

"משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע", וכך עוברת התורה בטהרה מדור לדור. גם בדורות הענקים

וגם בדורות הקטנים שעל גבי הענקים. וה' יתברך משגיח על כל דור ודור שיהיו בו רועים ומנהיגים ומדריכים המלמדים את דבר ה' ומעבירים את הלפיד לדור הבא עד ביאת הגואל.

הטענה הזאת נובעת מרצון לפריקת עול. אתה מחפש לפטור את עצמך מחובתך לציית לחכמי

הדור, ואתה מוצא לך צידוק מוסרי מפוקפק בכך שאתה טוען שאין מנהיגים אמתיים, וגם לא ניתן לדעת את האמת, יוצא שאין לנו שום בחירה וכל התורה והמצוות הכול בטל ומבוטל חלילה וחס. וכך אתה מרשה לעצמך לעשות ככל העולה על רוחך.

לומר שאין את מי לשאול ואין מנהיגים - זו ממש כפירה גמורה. זו טענה האומרת שהקדוש ברוך הוא שלח אותנו לעולם הזה למשימה בלתי אפשרית, להתרצץ במלכודת עכברים ולגשש כעיוורים באפילה. וכי ה' יתברך בא בטרוניה עם בריותיו? זה עיוות בעיקר התורה ובעיקר האמונה. זה ממש לדבר סרה על ה' ועל תורתו. חייבים לעקור את השקר הזה.

אמונת חכמים

פרשת השבוע שלנו מחזקת אותנו שבכל דור ודור ישנם רועים ומנהיגים, ישנם רבנים אמתיים. זו האמונה השלימה וזו אמונת חכמים אמיתית - להאמין שיש חכמים בדור הזה וש אפשר להתקרב אליהם וללמוד מהם.

בתחילת הפרשה אנחנו נתקלים במצוקה שבה האמת נעדרת, דבר ה' לא ברור לנו: "כי יפלא ממך דבר למשפט"

וכו'. "כן", אומרת התורה, "זה יכול לקרות", אבל בכל דור שבו זה קורה מבטיחה לנו התורה שיהיה לנו את מי לשאול. צריכים רק לצאת קצת מאיזור הנוחות ולחפש מתוך רצון כן, ובוודאי נמצא, כמו שכתוב בהמשך: **"וקמת ועלית אל המקום... ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים**

"משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע", כך עוברת בטהרה מדור לדור. גם בדורות הענקים וגם בדורות הקטנים שעל גבי הענקים.

המשך בעמוד 3

בדיחות הדעת

המאורסת שואלת את המשוך, לאחר החתונה כמה זמן תלמד בכולל, יום שלם או חצי יום, אומר לה המשוך בשבילך אני מוכן ללמוד אפילו יום וחצי...

הדלקת נרות

ר"ת	כניסה	יציאה	
ירושלים	18:40	19:52	20:31
תל אביב	18:57	19:54	20:29
חיפה	18:50	19:54	20:31
באר שבע	18:57	19:53	20:30

בתחינה ובקשה; ואם היה ערל שפתיים, מדבר כפי יוכלו ובכל עת שירצה. וכן מניין התפילות, כל אחד ואחד כפי יכולתו - יש שמתפלל פעם אחת ביום, ויש שמתפלל פעמים הרבה... וכן היה הדבר תמיד עד עזרא..."

יוצא שהתפילה לה' אינה רק "הצגת הגוף" או "אמירת השפתיים" אלא התפילה האמיתית היא "קשר" ושיחת הלב עם ה' יתברך. ולכן אנחנו רוצים שהילד יתפלל את התפילה ולא רק יקרא את הסידור. מה ההבדל ביניהם? הרגשת הלב!

אנחנו בהחלט מרוצים מכך שהילד מתפלל ומתנדנד כילה, כי כהגדרת הרמב"ם, התפילה היא: "כל אחד כפי כוחו", אך בל נסתפק בזה.

זה מציין להתחלה, כי אנו מרגילים את הילד לשבת יפה בבית הכנסת וכך הילד מכין את גופו לתפילה, אך בל נשכח שהרצון האמיתי שלנו בחינוך התפילה הוא שלילד יהיה קשר אמיתי עם ה' יתברך, והקשר הוא הלב, הרצון, ההשתוקקות, הכיסופים, ההתרגשות, וכן גם הבכי והשתפכות הנפש.

לחבק את השי"ת

ולכן אם אנחנו באמת מחפשים את "הקשר" עם ה' יתברך, את כוונת הלב והחיבור למילים, את "התפעלות הלב" בזמן התפילה אז אנחנו צריכים לעבוד על נושא "הקשר" עם ה' יתברך ואת זה נוכל לעשות ע"י חיבור המציאות של הילד עם ה'.

כי כשהילד ירגיש את מציאות ה' יתברך, כאשר האור הטוב הזה יאיר לו את חדרי הלב בוודאי התפילה שלו תראה אחרת לגמרי. ילד זה יוכל להרגיש, להתפלל, לשוחח, לאהוב ואפילו לחבק את השי"ת.

אבל בכדי שהילד יפנים את הדברים, צריך להכניס לתוך מציאות החיים שלנו ושלו את ה' יתברך.

בדורות קודמים ה' יתברך היה "חלק פעיל" במציאות בבית, אך היום לצערנו אפילו בתוך בתי הת"ת והישיבות ה' יתברך הוא "נושא" שכמעט ולא מדברים עליו. אמנם לומדים תורה ומתפללים אך זה נראה שכאילו ח"ו איננו מרגישים למי, לכן, זה הזמן לעשות עבודה אמיתית, "עבודה שבלב" בהצלחה!

הרב אבוחצירא- יועץ, מאבחן ומטפל
לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

שערי תפילה פרק יג'

המאמרים האחרונים ומקריאת התגובות של חלק מהקוראים החשובים, אני מבין שישנו חוסר בהירות אמוני בקשר המעשי שלנו עם ה' יתברך.

שגרת החיים שלנו "בעולם הזה" במקום שבו ה' יתברך העלים והסתיר את עצמו ואת השגחתו על בראיו, מעלים חוסר בהירות בהרגשה של מי שמנהיג את העולם, ומכאן נובע הקושי לקבל את העבודה של לימוד וחינוך לתפילה דרך הלימוד וחינוך לשיחה אישית וקשר עם ה'.

אשתף אתכם בשיחה שהייתה לי עם יהודי יקר:

"מה זאת אומרת קשר עם ה' איפה שמענו על זה?! תפילה, היא מצווה ככל המצוות, בזמן התפילה מתפללים, וזהו לא צריך לבנות קשר, אלא פשוט להתפלל. ולכן חינוך הילד לתפילה, זה להרגיל אותו להתפלל, נקודה".

אכן, ישנם הורים רבים, שכאשר רואים את הילד "יושב" ליד הסיידור ומתנענע, אז הם מרוצים וחושבים שאכן הילד כבר למד להתפלל, ואין לנו עוד במה להתקדם. וכשנשאל את האב: טוב הילד יושב יפה ומתנדנד יפה, אבל איך זה קשור למהות התפילה?! אז האב יענה מבחינתי זהו החינוך לתפילה, שהילד ישב לידי ויתנדנד כמו כולם ויתפלל.

קשר אמיתי עם ה'

אכן אב יקר, אתה בהחלט צודק. החינוך לתפילה, הוא להרגיל את הילד להתפלל אך מהי התפילה בעצמה?! הרמב"ם מאיר את עינינו וכותב בתחילת הלכות תפילה, כך:

... "חייב מצוה זו, כך הוא: שיהא אדם מתפלל ומתחנן בכל יום, ומגיד שבחו של הקדוש ברוך הוא, ואחר כך שואל צרכיו שהוא צריך להן בבקשה ובתחינה, ואחר כך נותן שבח והודיה לה' על הטובה שהשפיע לו: כל אחד כפי כוחו. אם היה רגיל, מרבה

הורים יקרים, בשבוע שעבר הזכרנו כי, כאשר נתחיל במחשבות, תכנונים ופעולות חינוכיות ב"חינוך לתפילה" עלינו להציב את המטרה האמיתית.

המטרה האמיתית, אינה להביא את הילד לבית הכנסת היום, אלא להביאו לכך שיראה בבית הכנסת את ביתו לאורך שנים רבות. וכן אין מטרתנו לגרום לילד לקום למחרת מוקדם ולהיות בין עשרה ראשונים לתפילת שחרית, אלא מטרתנו שיעשה כך גם בעוד 10 שנים.

ועיקר העיקרים הוא: שאנחנו רוצים לחנך את הילד שיהיה לו "קשר" עם ה' יתברך, ומתוך הקשר הזה תצמח התפילה, זו הסדורה לנו וזו האישית, התפילה שיוצאת מהלב, אותה השתוקקות פנימית לשוחח עם מלך העולם, עם אבא.

תפילה ואמונה

אחד הקשיים שלנו לחנך את הילד לתפילה, נובע מהעובדה, שחסרה לנו הבהירות הזו שה' יתברך נמצא איתנו "כאן ועכשיו", הוא מחיה אותנו, דואג לנו, משלים את כל הדרוש לנו וכל העבודה שלנו, היא לשמור איתו "על קשר".

לעיתים, כאילו נדמה לנו, שה' יתברך נמצא "אי שם" אבל המקום הזה מאוד רחוק מהמציאות העכשווית היומיומית שלנו או מהבעיה הספציפית שלנו.

ויכול להיות שאנו מאמינים שה' נמצא שם ואפילו יודע מה קורה איתנו עכשיו, אבל אנחנו לא ממש בטוחים שהוא מכוון את המציאות הזו ויכול בכל רגע נתון לשנותה.

עולם - העלמה

ולמה אני מעלה את ההתלבטויות האמוניות הללו? כי מהשיחות הרבות שאני מקבל בעקבות

דרוש

קו"ח למייל: 3372280@gmail.com
או לטלפון: 052-3372280

טלפניות
בעלות ניסיון ומרץ
למשרד מבוסס
בירושלים

מדריכת צוות
בעלת ניסיון
בניהול טלפניה
מקצועית ואסרטיבית,
יחסי אנוש מעולים.

סיפורי תודה אמרת תודה ונושעת

יש לך סיפור תודה?
המערכת תשמח לפרסם אותו
al5308000@gmail.com

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

איזו מצווה בפרשה זו מזכירה את המספר 3 -
בחמישה מקרים שונים?

תשובה לפרשת עקב: בני ישראל יצאו עגל זהב ו"סרו מהר
מדרך הישר", ולכן ה' אמר למשה שעליו לדרת "מהר" מהר
סיני (דברים ט יב)

הזוכה: יצחק מאיר מרכוס, אשדוד.

פתרונות לשלוח למייל | פקס:
al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

אלול | בנ"א לחברו

'בין אדם לחברו'
זה לב התורה.
(א.ב. של החיים)

לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

הוא נסע אתו לחוץ לארץ. הוא נקנש עם הנשיא
של אותה מדינה, והוא נשא חן בעיני אנשי השלטון
והפיקושל בפדינה הזו. הוא קבל זקין לתנא בכל
העסקאות של אותם מכוות. בין לילה הוא התעשר
בקנה מדה גדול בקיחה.

רק החזיק באמונה, ובגרע אהד נהיה עשיר. אותו
אהד ספר לי שלמרות שעבר שנים של ענייה, היה
אחיו באמונה כל העת. למרות שהוא הלך והתאפץ
עד שהשיג איזה כסוס קטן, אם הוא
היה פוגש עני אחר שאין לו, היה נותן
לו משהו, למרות שלעצמו ולמשפחתו
בקשי נשאר משהו. אפילו קה שנשאר
לו בשביל שבת, היה נותן. הוא אמר
לי: "רק אחזתי באמונה! אני כל הזמן
רק אמרתי תודה לבורא עולם על
הכל. כל הזמן רק דברתי עם בורא
עולם! בורא עולם, זה מה שאהיה
רוצה? טוב מאוד! תודה! מציין!"

איפה הנסיון של האדם? קשהשכל מתחיל לעבד
שעות נוספות, לומר לאדם שזה קשה, ולא טוב,
והאדם מתחיל לרדף את עצמו, להלקות את עצמו,
להקנס לעצבות, יאוש ודכאון. האדם צריך לתפס
את עצמו ולומר לבורא עולם: "אני לא מובין כלום.
ככה אתה רוצה? זה מאין בשבילי. בורא עולם, מה
שאתה רוצה, גם אני רוצה", אני שמחה בכל מצב
ובכל קשי.

אמרת תודה ונושעת
052-2240696

אמר תודה, התרפא והתעשר ברגע!

ספר לי יהודי שעבר תקופה של ענייה קשה
בקיחה. הוא היה מלקט פנה מטבעות בשביל לקנות
קעט חלות וזין לשבת, אבל למרות הקשיים שהיו לו,
הוא כל הזמן התחזק באמונה, ואמר: "בורא עולם,
זה רצונך? אני שמח בפה שאהיה עושה! תודה!"

בנוסף לכל, הוא לכתע פתאום נתקף בחלי קשה
קאד, עד שכמעט השתתק. בא אליו
רב שפיר אותו, אמר לו: "תתפלל
שתהיה בריא!", אמר לו אותו אהד:
"מה פתאום? אם בורא עולם רוצה
ככה, מה שהוא רוצה. רק תודה אני
אומר לו. אני מתבייש מהבורא, מה
פתאום שאני אגיד לבורא עולם מה
לעשות? אם זה רצונו ככה, אני צריך
להחזיק באמונה, זו העבודה שלי! מה
שבורא עולם רוצה - שיעשה!"

אותו יהודי היו לו נסים של קסע.
הוא התרפא לבד שלא בדרך הטבע. מאחר שהוא
היה קזה בעל אמונה, וכדברי החכם מכל האדם
(משלי כח כ), "איש אמונות רב ברכות", היהודי הזה
החזיק באמונה, היתה לו השקחה פרטית, והיו לו
נסים נוספים שאי אפשר להבין בשכל. אותו עני,
היה בעברו עוסק בתחום הסחר הבינלאומי, בא
אליו איזה אדם שהוא נציג של אחת ממודינות
אפריקה, שהפשו איש עסקים שיוכל ליצג אותם
בעסקאות מול סוחרים בארץ ובעולם, והיה מוכן
להיות זקין של פנה מכוות זקב באותה מדינה.
אותו נציג נקנש אתו ואמר לו שהוא חושב שהוא
יתאים לעבודה הזו.

ילדים אומרים תודה סיפורים מהחיים

גם התוכי למד לומר תודה

יש לנו תוכי, מרהיב ביופיו ובצבעיו, חכם
ומתחכם, השעשוע על המשפחה שלנו, של
הילדים ואפילו המבוגרים.

אנו מטפלים בו במסירות, משתעשעים עימו
ובקולותיו ותעלוליו כובש את ליבנו עד כדי כך
שהוא הפך להיות חלק
מהמשפחה שלנו.

מידי פעם אנו מוציאים
אותו לסיבוב באוויר הפתוח,
יש לנו סיסמא איך לקרוא,
קול שריקה שקטה והוא חוזר
מיד, יצרנו בינו אמן, הכל היה
עניין של זמן.

אבל יום אחד זה קרה.

יצאנו לסיבוב באוויר הפתוח

ושחררנו את התוכי החביב שלנו, נתנו לו את הזמן
שלו ואחר כך קראנו לו בקוד שלנו המוכר לו. עברו
דקות ארוכות הוא לא הגיע.

אמרנו נחכה עוד קצת, ושוב ניסינו את הקוד

מתנה ושמה תודה
052-2240696

רוצה לזכות בפרס? שלח לנו סיפור תודה
בעל תוכן ייחודי ותזכה בפרס ללא הגרלה
למייל: al5308000@gmail.com
או לפקס: 02-5812252

טיפוס כריזמתי, בקולו הוא אסף את כולנו והסביר
לנו במתיקות מה זה חוק התודה ואיך עושים
זאת. ואנחנו יחד כולנו מצאנו את עצמינו, חבורת
ילדים מקיימים את חוק התודה במקלה.

"שווה הכל לעשות כדי למצוא את התוכי
האהוב שלנו" אמרתי לעצמי.

התחלנו לומר יחד שמונה פעמים פרק ק'
"מזמור לתודה", ואחר כך אמרנו להשם תודה על
התוכי היקר שהיה ונעלם. תודה ותודה ותודה...

אחר כך נתתי את השריקה המוכרת לנו ולתוכי
ובאנו לצאת לסבב חיפוש נוסף. אלא שאז משום
מקום, בלי התראה וללא כל הסבר הוא הופיע. כן,
כן התוכי היקר והאהוב שלנו.

הרמתי אותו בכפות ידי, ליטפתי אותו וכמובן לא
שכחתי לומר תודה להשם ולכל החברים שעזרו
מסיביי ושמחו בשמחתי.

כולנו, כל חבורת המחפשים למדנו פרק בחוק
התודה. אמרתי תודה וקיבלתי את התוכי חזרה.

מהיום והלאה בלקסיקון החדש של התוכי שלנו
הכנסנו גם את חוק התודה!

המוכר לנו. הוא עדין לא הגיע. החלטנו לצאת
למסע חיפוש. התחלנו לחפש באזור הקרוב
לבייתנו. זה די מורכב לחפש תוכי שיוע לעוף
גבוה, ואולי הוא נמצא על אחד הגגות או צמרות
העצים הגבוהים?

חברים שראו אותנו מחפשים התעניינו והצטרפו
גם הם למסע החיפוש. החיפוש המאתגר הפך
למעייף ומתיש של שעות
ארוכות. פעם ראשונה שקרה
לנו דבר כזה!

והדבר המדאיג ביותר הוא
ששעת השקיעה כבר הלכה
והתקרבה, כשיגיע החושך מי
יודע מה יהיה אז...

לפתע התקרב אלינו ילד
חמוד נראה כבן 9, הוא התעניין
במעשינו. סיפרנו לו את כל

הסיפור וציפרנו אותו לחבורת המחפשים. אך לפני
שהתחיל במלאכה היה לו לומר לנו דבר מה.

"אתם מכירים את חוק התודה של הרב ארוש?"
שאל. "לא", ענינו לו במקלה. הילד הקטן היה

חדש! חדש! בקו האמונה
כל מה שאתם צריכים לנסיעה לצדיק

18 בשלוחה
מספר

עדכונים • מסרים שותפים • שיעורים • ציטוטים
סיפורים אישיים • שירים • הקלטת סיפורים

והכל בנושא אחד
אומן ראש השנה
רבי נחמן מברסלב

קו האמונה
02-6444250

הרשמה לנסיעה
במחירים מיוחדים

וציווה לעשות כרוז
כל מי שסר למשמעתו
שיהיה אצלו על
ראש השנה

איש בל יעדר!
ראש השנה עושים אצל רבי נחמן

בין הכותרים יוגרל מתנה
al5308000@gmail.com: למייל: פתרונות יש לשלוח למייל:
או לפקס: 02-5812252
יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון (פתרונות יפורסמו לאחר לשבועיים)

מדור ילדים
שעשועון מגוון

סודוקו בינוני

ת			ר			ש	
ש			פ			ט	
			ט	ם			
		י				פ	
			ט			ש	ש
	פ		ם		ת		י
ם		ר		ש	פ	ת	
		פ		ת			

סודוקו בינוני

סודוקו אותיות

כל שורה, טור וריבוע פנימי
חייבים להכיל את האותיות בצד

סודוקו קל

	ו	פ	
ט			
	ט		
פ			

סודוקו קל

זוכה פרשת עקב: שמעון אדלר, ביתר עילית.

על השנה שעברנו, ועוד...

תחילה להמתיק הדין ואז דייקא יש רשות
לרופא לרפאות"

האמת, שהדברים האלה יכולים לזעזע,
רבי נחמן פשוט אומר שזה הכרחי, זה לא
עניין של זכות, כדאי, הצעת ייעול, אלא זה
פשוט חובה!

ועוד הבטיח רבי חיים ויטאל זי"ע תלמיד
האר"י הקדוש בשער הכוונות ש "כל
העושה פדיון זה בעיתים הללו (של הימים
הנוראים) בוודאי שמשלים שנתו"

איך עושים את זה?

לפדיון יש נוסח מיוחד, והנה הסדר: ייקח
הכסף בידו ויאמר- **"יהי רצון מלפניך
שיומתקו הדינים והגבורות הקשות
מעל (פלוני בן פלונית) על ידי פלא
עליון שהוא חסדים גדולים ורחמים
גמורים ופשוטים שאין בו תערובת דין
כלל אמין"**

ועכשיו, קחו את המאמר הזה ותשתפו
את כל האנשים שחשובים לכם, אם זה
סבא וסבתא, דודים, מכרים וכל מי שאהוב
על לבכם ותגרמו להם טוב, המון טוב, אי
אפשר לדעת אם מהפעולות הקטנות
האלה כולנו נצא מהמבוכה הזו ונגאל,
גאולה כללית ופרטית. אולי בשנה הבאה
בזמן הזה נשאל את עצמנו- קורונה, מזה
בכלל???

שלא יכול לעצור את שטף העבודה - כי
אין מצב שהוא משאיר את הלקוחות שלו
ללא מסכה.

ובעצם כל זה כבר נכתב, בראש השנה
שעבר ונחתם ביום כיפור, אני גם יודע
שהמחשבות האלה עברו
בראש של המון אנשים ואני
לא היחיד אבל זה מה שהביא
אותי להרהורים, של תשובה
ואי אפשר להסתיר- גם של
חרדה, מעצמת היום. ובדיוק
במצבים כאלה אני מחפש
להיתפש במשהו, שאני יכול
להאחז בו ולהכנס רגוע לראש השנה.

אז התחלתי לחפש במקורות, שוודאי
אני יכול לסמוך עליהם.

הא לכם מה שעלה בחקתי, מי שידע
להעריך את העומק של הדבר יש בידו
מסכת מגן, שווה יותר מכל אמצעי המיגון,
ומכילה בתוכה צנצנת דבש מתוקההה
בדיוק כמו שאתם אוהבים ורוצים.

את העצה הזאת מביא רבי נחמן מברסלב
בסיפרו- ליקוטי מוהר"ן: "כשעושים פדיון
וממתיקים הדין, אזי מתבטל הגזרה...
נמצא שאי אפשר לרופא לרפאות כי
אם על ידי פדיון, שצריכים לעשות הפדיון

זה היה לפני רגע ראש השנה שעבר, אני
עוד זוכר את התפילות על הציון של רבנו,
משהו שמשאיר רושם על כל השנה.

מי לקורונה

אבל מה זה חשוב עכשיו,
מי זוכר את זה, אנחנו עמוק
עמוק בתוך סוגייה מורכבת
ושמה- "קורונה" איך לא.

הכי מצחיק (או עצוב)
שאפילו לא ידענו על הקיום
של המילה הזאת ופתאום היא
נהייתה המילה הפופולארית
ביותר בחצי שנה האחרונה,

אין מהדורת חדשות שלא מדברת על
ה"קורונה" ושלא נדבר על עוד כמה מילים
פופולאריות שעד לא מזמן מי שמע אותן
בכלל, כמו: מסכה, אלכוהול, והרשימה עוד
ארוכה לצערי.

מי היה מאמין שמדינה שלמה תיכנס
לבית ותסתגר למשך חודשיים (במקרה
הטוב) ותחשבו על ההוא שסגר את
האולם שלו כי אין מי שיתחתן באולם כזה
גדול ומפואר עם כמות של 50 מוזמנים.

החיים כנראה מפתיעים... ויש מי שזה
בשבילו דווקא הפתעות טובות- ההוא

בס"ד בר"ה

מי לקורונה,

ומי לבידוד?

**פדיון נפש על ידי הרב
שלום ארוש שליט"א**
בציון של רבנו הקדוש, באומן

02-5308000

הסדרה לשלום הבית מאת הרב שלום ארוש

052-2240696

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

השמחה וההמתקה

מסופר על רבי יהושע בן חנניה, שעליו נאמר (פרקי אבות): אשרי יולדתו! ופירש רבינו עובדיה מברטנורא, מדוע תלו שבחו של צדיק זה באמו דווקא? "על שם שהיא גרמה לו שיהא חכם, שהיתה מחזרת על כל בתי מדרשות שבעירה ואומרת להם: בבקשה מכם, בקשו רחמים על העובר הזה שבמעיי שיהיה חכם, ומיום שנולד לא הוציאה עריסתו מבית המדרש כדי שלא יכנסו באזניו אלא דברי תורה..."

וכן העידו רוב גדולי ישראל בכל הדורות, שאת הכוח שהיה להם לעסוק בתורה ולקרב את עם ישראל הם שאבו מאמותיהם שחינו אותם בהרבה חום ואהבה, ובעיקר מנשותיהם שדחפו אותם הרבה לעסוק בעבודת ה'.

למדנו מכאן, שהצלחתם של הילדים תלויה הרבה מאד באימם, וכאשר אישה זוכה ומגדלת ילדים טובים, לא אומרים עליהם: אשריהם שהם צדיקים, אלא אומרים: אשרי מי שילד את הצדיקים הללו! כי כל הזכות שלהם שייכת לאימם.

כל אשה צריכה לדעת, שגידול הילדים הוא חלק עקרי מהתיקון שלה, כמו שכתוב בחומש (בראשית ג): "אל האשה אמר הרבה ארבה עיצבונך והריוןך בעצב תלדי בנים וגו'". רש"י מפרש: עיצבונך - זה

צער גידול בנים. כמובן, על פי דרכנו מבואר שאין כזה דבר "קללה" או "עונש" סתם בתורה, אלא הכל הוא בגדר "תיקון".

בדיוק כמו שהגבר "נתקלל" בצער הפרנסה, כמו שכתוב: "בזיעת אפיך תאכל לחם", אבל עדיין יכול הוא להמתיק את צער הפרנסה על ידי שיעשה תשובה ויעבוד את ה' בשמחה, שאז כבר לא תרבע עליו הקללה. כך גם האשה יכולה להמתיק את צער גידול הבנים, כאשר היא תסתכל על כל עניין גידול הילדים באמונה, שזו שליחותה, וככה ה' רוצה שהיא תעבוד אותו. זוהי המצווה העיקרית שלה, כמו שאמרנו "זל: במה נשים זוכות לחיי עולם הבא? על ידי ששולחות את בניהם ללמוד תורה. ותעשה את המצווה שלה כמו שצריך לעשות כל מצוה, בשמחה וברצון טוב.

בפרט שאם תרצה או לא תרצה, המציאות היא שככה בורא עולם ברא את העולם, בטבע כזה, שהאשה היא המגדלת העיקרית של הילדים, וברור שבורא עולם ייעד את האשה לתפקיד ולשליחות הזאת, כי היא מתאימה לכך. לכן כל אשה צריכה לעשות את השליחות שלה בשמחה. רק כך תוכל לבצע כראוי את תפקידה. וגם אם לפעמים התפקיד נראה קשה מאד, ההתמרמרות ודאי לא תעזור.

רבינו יצחק בר ששת-
הריב"ש
ב' אלול

לאורם נלך הילולא דצדיקא

רבינו הריב"ש נולד בעיר ברצלונה (או, לפי גרסה אחרת, בולנסיה) שבספרד בשנת ה' פ"ו בברצלונה למד תורה מפי ר' פרץ הכהן וכן מר' חסדאי קרשקש. רבו המובהק היה הר"ן, שנחשב בתקופתו לגדול הדור עוד בחיי רבותיו יצא שמו של הריב"ש כאחד מחכמי הדור, ונשלחו אליו שאלות אף מקהילות רחוקות. אולם, באותה תקופה הוא סירב לקבל על עצמו משרת רבנות, והעדיף לעסוק במסחר.

רבינו הריב"ש עבר תלאות קשות והיה לומד ומלמד תורה במסירות נפש.

בתקופת שהייתו בברצלונה, העלילו עליו ועל רבותיו: הר"ן, ר' חסדאי ועל נכבדים נוספים בקהילה, עלילת שווא. הם נאסרו למשך חמישה חדשים, שבסופם השתחררו לאחר שנמצאו נקיים.

לאחר זמן מה, נעתר הריב"ש לקבל על עצמו את עול הרבנות בעיר סרגוסה. בעודו בסרגוסה נפטר עליו בנו והוא בן שמונה שנים בלבד. שם גם שמע על מותם של אחיו הצעיר ושל אמו שהיו בברצלונה.

לאחר ארבע שנים, בהן שימש כרב בסרגוסה, החליט לעזוב את העיר בעקבות מחלוקות ומדינים שהתעוררו בקהילה.

הוא עבר לעיר 'קלעת איוב', על אף הפצרותיהם של אנשי קהילת סרגוסה שישאר בערים. לאחר תקופה קצרה העתיק את מושבו לוולנסיה, שם כיהן ברבנות. בשנת ה' קנ"א, בעקבות רדיפתם של יהודי ספרד בידי הנמצרים, נאלץ הריב"ש לברוח לדרום אגן הים התיכון, שם השתקע באלג'יר והיה לרב בקהילה היהודית

במקום. גם באלג'יר לא הונח לריב"ש, אחד מפליטי ספרד שרצה להשתרר על הקהילה המקומית, חתר תחת הריב"ש וניסה לגרוש מן העיר. אנשי הקהילה, שרצו לדמותו, נעצרו על ידי הריב"ש שמחל על כבודו. אמנם, אותו אדם הגדיל לעשות, עד שפעם אחת, כשבאה ספינה ובה ארבעים וחמישה יהודים פליטי מיורקה, הפציר בשר המקומי שלא יניחם לרדת. בשמעו דבר זה, נידה הריב"ש את האיש. על מנת להגן על הריב"ש מפני אותו אדם, השיג אחד מנכבדי הקהילה כתב דייוות ממת המלך, המאשר לריב"ש לדון ולהנהיג את קהילתו.

הרשב"ץ, ששהה אף הוא באלג'יר באותה תקופה והיה חולק כבוד רב לריב"ש, התנגד לכתב הדייוות שניתן לו מאת המלך. כיון שכך, סילק עצמו ריב"ש מן הרבנות, ויותר לא הורה. אולם, רק לאחר מותו הסכים לקבל על עצמו הרשב"ץ את משרת הרבנות.

מכל כתביו, נותרו בידו רק תשובותיו של הריב"ש. קובץ תשובותיו מונה 517 תשובות (תק"ז סימנים). מרן ר' יוסף קארו, בשו"ת אבקת רוקח, מעיד שרבו, ר' יעקב ברב, היה מעדיף את תשובותיו של הריב"ש על פני פוסקים אחרים. ידוע גם שכתב פירוש על התורה, וכן חידושים על כמה ממסכתות הש"ס (כתביו אלו מצוטטים על ידי מקורות שונים). כמו כן, כתב הריב"ש שירה, פיוטים וקניות, הנמצאים בידו. הריב"ש נפטר ביום ב' אלול בשנת ה' קס"ח. זכותו תהא מגן וצויה עלינו.

קו האמונה
02-6444250

**כשהפה שלך שמור,
אתה מוגן!**

**שומרים על הפה,
ולאכילס לחייו!**

אני אוהב כל יהודי

להזמנת מסיכות ומוצרים נוספים:
050-9931931

מן השמים שמרו

פסוק יש בפרשתנו שעליו יסופר סיפור השבוע: "על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יגידו לך תעשה".

אשת החייט בעיר וילנא נתקפה בהלה, העוף שבישלה והכינה לסעודת השבת נתגלה כעוף בעל רגל עקומה והיא חששה שמא הדבר מורה על כך שהינו טרף.

שלחה האישה את בעלה אל הגאון רבי שמואל, אב"ד וילנא, המתגורר בקצה השני של העיר, שילך טרם הדלקת נרות וישאל מה דינו של העוף.

לאחר כמה דקות נזכרה שלחיה הטריחה את בעלה. הן בשכונתם גר הגאון החסיד רבי אליהו מוויילנא ז"ע, ויכולה היא לשלוח את אחד הילדים שישאל את השאלה בעל פה ויקבל תשובה. וכך עשתה.

הילד חזר עד מהרה ובפיו תשובת הגאון: העוף אסור באכילה.

בליל שבת לאחר התפילה שב החייט לביתו ובפיו תשובתו של רב העיר: העוף מותר באכילה - יאכלו עמוס וישבעו...

מה עושים? שב החייט לביתו של רב העיר וסיפר לו שהגאון מוויילנא פסק לאיסור. וכי לא ידע שאשתו שלחה אליו את אחד הילדים. רבי שמואל שמע את דבריו, התעטף במעילו ויצא עימו לעבר ביתו של הגאון.

כאשר הגיעו יחד לבית הדל של אחד מענקי הרוח היהודיים, נקש רבי שמואל בדלת הבית. הגאון שהופתע לראות את רב העיר בליל שבת בביתו מיהר להכניסם.

רבי שמואל התנצל על השעה, ואף התנצל על כך שהפריע בעת סעודת השבת.

"בתור מרא דאתרא (רב העיר) הכשרתי את העוף שהביא לפני החייט. הן אמת שאתה, רבנו, גדול ממני בחכמה ובהוראה, אך חייבים לעשות גדר

לתורה וסייג לה, ועל כן, כמרא דאתרא מבקש אני שיבוא כבודו עימי לביתו של החייט ויחד נאכל מן העוף".

הגאון מוויילנא בענותנותו הסכים. יחדיו פסעו לביתו של החייט שנרעש מהעובדה ששני הצדיקים הגדולים יתארחו בביתו של איש פשוט כמוהו.

בעלת הבית הלכה למטבח להגיש מן העוף לפני הרבנים, בעוד הילדים מצטופפים ביראת כבוד בצד החדר ומזינים עיניהם בהתרגשות בצדיקי הדור שבאו בצל קורתם.

כאשר שבה בעלת הבית מן המטבח ובידה קערה - המכובדת ביותר שמצאה - ועליה נתחי העוף מסודרים למופת ומדיפים ריח נפלא, עברה האישה תחת המנורה התלויה בתקרה ובה נרות הֶלֶב, לפתע ניתק אחד מן הנרות וגלש היישר לתוך קערת העופות...

החלב הינו אסור באכילה מדאורייתא, ולכן אין לאכול מן העופות גם לו היו כשרים למהדרין, שכן כרגע החלב נטף על העופות ואסרם לגמרי.

הגאון רבי שמואל נרעש ופנה אל הגאון מוויילנא: "ימחל לי רבנו שהטרחתיו. הן יודע הוא שרצוני הוא רק להעמיד הדת על תילה. כעת נוכח אני לדעת שהלכה כמותו ומיצר אני על שמרח לחינם".

הגאון מוויילנא חיך בטוב לב והרגיע אותו: "רבי שמואל, ירגע נא מה. נהגת כדת של תורה וכפי חובתך כמרא דאתרא. האמות היא שהעוף הינו כשר לאכילה לחלק מן הדעות וכפי שפסקתם. אלא שאני נוקט במקרה הנ"ל שראוי להחמיר.

"כעת, כיון שאני פסקתי עליו לאיסור, הרי שהדבר נקרא כלפי איסור גמור ואסור לי באכילה. מכיוון שמן השמים שומרים את צעדי לבל אכשל בדבר שאסור לי באכילה, לכן נפל הנר לתוך העופות..."

דברי בפיו ודיבר אליהם את כל אשר אצונו". ה' מבטיח שכך יהיה וזו המציאות: הצדיקים והמדריכים נמצאים בינינו בכל דור. כשמתקרבים אליהם אין ספקות ושאלות. הכול ברוך, בכל התחומים.

ובפרשה שלנו משה רבינו מדגיש: "נביא מקרבך מאחריך כמוני יקים לך ה'" - נכון שהנביא של דורך נראה לך כמוך, כמו אח שלך, אבל תדע לך שהוא ממש כמוני. הוא איש אלוהים שתפקידו להביא לך את דבר ה' ולהדריך אותך. כי כל מנהיג ומנהיג שקיבל מרבותיו שקיבלו מרבותיהם - מקשר אותך מדור לדור עד למשה רבינו. כשאתה מתקרב למנהיג הדור, אתה מתקרב למשה רבינו בעצמו.

לכן ציווה רבי נחמן בצוואה שלו, שהיא התורה שמסר שבועיים לפני הסתלקותו, והזהיר מאוד "לחפש ולבקש מאוד אחרי מנהיג אמת להתקרב אליו, כי כל מנהיג ומנהיג יש לו בחינת רוח נבואה...". ומדגיש רבי נחמן שהמנהיג האמתי הוא בבחינת הנביא שיכול להביא את האדם לתיקונו המושלם בדיוק כמו משה רבינו. ולכן: "צריכין לחפש ולבקש מאוד מאוד אחר מנהיג אמת, כזה, וצריך לבקש מאוד מה' יתברך, שיזכה להתקרב למנהיג אמת, כדי שיזכה לאמונה אמיתית בשלמות".

תאמין בתורה הקדושה שישנו מנהיג אמת גם בדור הזה, ותתפלל לה' יתברך ותאמר: "ריבוננו של עולם, כל התיקון שלי תלוי בהתקרבות למנהיג אמת שקיבל איש מפי איש עד משה, למנהיג שמקשר אותי ישירות למשה רבינו. ואני מאמין באמונה שלימה שגם בדור הזה נמצאים מנהיגים וצדיקים כאלה כמו שהבטחת בתורה הקדושה, אנא, קרב אותי למנהיג הזה." על זה צריכים להרבות בתפילה וזו הצוואה שהשאיר לנו רבי נחמן.

בגלל אבות תושיע

זה מה שאנחנו אומרים בתפילה: "ומביא גואל לבני בניהם". זה לא שה' יביא (בלשון עתיד) את הגואל, אלא שהוא כבר מביא (בהווה) לנו את המנהיג שהוא הגואל בכל יום ויום. ומהי הגאולה? מיהו הגואל? אלה הצדיקים שמלמדים אותנו את הדרך שבה נלך ואת המעשה אשר נעשה.

כי כל צדיק הוא בבחינת משה, ומשה הוא הגואל הראשון והגואל האחרון כמובא בספרים כי "מה שהיה הוא שיהיה". וכשאתה מתקרב למנהיג הדור, אתה בעצם רואה מולך את משה, את הגואל.

והמציאות הזו שבכל דור ודור קיימים רועים ומנהיגים לא תלויה בכלל במעשינו. ה' לעולם לא יעזוב אותנו כצאן ללא רועה, ולא בגללנו או בגלל מעשינו אלא בזכות אבות ולמען שמו, כמו שאומרים בתפילה: "וזכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה".

יהודים יקרים, האמינו באמונה שלימה שהצדיקים והמנהיגים והגואלים נמצאים בינינו. חפשו אותם בתפילות ותלמודו מהם להיות כרצון ה' באמת.

בברכת שבת שלום ומבורך-

שלום

חוק התורה

חוק מתוך

הפץ מארץ של 100 חוברות

ושמן יועבר לברכה אצל הרב שלום ארוש

להזמנות: 052-2240696

מוסר הפרשה חידושים לפרשת שבוע

התשובה בהישג ידך

נמצאים אנו בכניסה לחודש אלול, חודש שהוקבע בחסדי ה' לעת רצון ולקירבת ה' - "אני לדודי ודודי לי", ובפרט שחודש זה הינו סמוך ליום הדין - ראש השנה, כך שעלינו בחודש זה לנצל את העת רצון שבו, ולהתרוצות בו לפני ה' בתיקון המידות והתאווות. ובעצם מה שעלינו לאמץ בחודש זה וכן עד יום הכיפורים, הוא את האפשרות היחידה שיש לנו להינצל שהיא מצות "התשובה". כי רק בדרך זו של חזרה בתשובה נוכל להציל עצמנו מיום הדין, כי בכח התשובה למחוק את העבר ולהתחיל בחשבון חדש. אכן למי שהורגל בחטא ימים ושנים, בודאי שתשובה מושלמת קשה עליו מאוד, מחמת שני טעמים: (1) או שהוא לא יודע מה הוא ערך החטא, (2) או שהוא מכיר בערך החטא אבל לא מכיר בערך התשובה. אולם אפשרות התשובה הינה בהישג יד גם לאחד שכזה שהורגל בעבירה, והוא לעשות תשובה כל פעם מחדש, ולא להימנע עתה מהתשובה מחוסר ההבטחה שלא ישוב לחטא זה לעולם, וגם אם בכך התשובה לא תהא גמורה באופן "עד שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לחטא הזה עוד", שזו תשובה גמורה במעלה העליונה, מכל מקום תהא זו תשובה ברמה נמוכה יותר, וזאת יש באפשרות כל אחד לעשות, וכפי שכך חילק הרמב"ם שם במדריגות התשובה.

וזה לשון המב"ט - (בית אלקים שער התשובה - פרק י"ב) אחר שנתבאר ענין התשובה כי היא החרטה ועזיבת החטא, נאמר כי אינם כשאר המצות שהעושה חלק המצוה אין לו חלק שכר

המצוה, כמו שתאמר מצות ציצית הוא בד' הכנסות והעושה ציצית בג' כנסות לבד, אינו מקיים ג' חלקי המצוה שהרי ד' ציציות מעכבין זה את זה והרי הוא כאילו לא עשה שום דבר, ואולם התשובה גם כי אינה שלימה עד שתהיה בחרטה לשעבר ועזיבת החטא לעתיד, עם כל זה החרטה לבד בלי עזיבת החטא מועיל קצת, וכן עזיבת החטא בלי חרטה, וכמו שמצינו באחאב שונכע מלכני ה' במה שקרע בגדיו וצם ושכב בשק, שנראה כמתחרט על מה שעשה, ולא עזב כל חטאיו, ועם כל זה הועיל לו, כדכתיב (מלכים א' כ"א) יען כי נכנע מפני לא אביא הרעה בימיו וגו', וכן מצינו באנשי ניווה ששבו לעתיד שעזבו החטא, ולא נתחרטו על העבר, כי אפילו באזהרת המלך לעם אמר (יונה ג') וישבו איש מדרכו הרעה ומן החמס אשר בכפיהם, אשר כפי הנראה כי החמס אשר עודנו בכפם לא בלעוהו הוא שהיו מחזירים ולא הגזל הנאכל שקשה להשיבו, ויותר מזה א"ר יוחנן (בירושלמי תענית ס"ב) מה שהיה בכך ידיהם החזירו, בשידה תיבה ומגדל לא החזירו: לפעמים אדם מתחזק בעשיית ההתבודדות והתשובה, אך הוא רואה שעוברים עליו ימים וימים וכל יום עדיין חוזר הוא על מה שהוא עשה אתמול, ולפעמים מתרשל האדם בעשיית התשובה, כי הוא אומר: (1) מה יעזור לי לעשות תשובה היום הרי מחר אני שוב כפי שפסל, והלוואי רק מחר לעיתים הוא יוצא מההתבודדות וכבר נפסל. (2) או שהוא יודע את ענין התשובה, אבל הוא אומר מה יעזור לי חזרה בתשובה הרי אני לא באמת מתחרט בלב שלם וכו' טענות מטעות שונות. על זה בא ללמד אותנו המב"ט שאין זה נכון כלל ועיקר שכן התשובה היא

פנינים חסידות ברסלב

ועל כן צריכין לנסע לצדיקי אמת על ראש השנה, כי בראש השנה נברא העולם, דהיינו אדם הראשון שנברא אז, שהוא עקר העולם, כי הכל נברא בשבילו. ואז נקראה הבריה ויצאה מפנה אל הפעל על ידי ה' יתברך בעצמו, אבל עדין היו צריכים שגאון הראשון יחזר ויתקן כל הבריה על ידי עבודתו השלמה, שבשביל זה נברא הכל, שעל ידי זה יחזר ויוציא כל תקון הבריה מפנה אל הפעל מחדש ונקמבאר לעיל, אבל אדם הראשון קלקל קידו' וה' יתברך קמל על עולמו וחתר לו פתח לתשובה וקמל לו עונו וקבע יום זה לדורות שיהיה בו ראש השנה, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה בפרד"ש, ועל כן בראש השנה צריך כל אחד מן ישראל לחזר בתשובה ולתקן מעשיו כפי שיעל ידי זה יחזר ויוציא כל תקון הבריה מפנה אל הפעל וכן". וזה אי אפשר כי אם על ידי פח הצדיקים, על כן נוסעים לצדיקים על ראש השנה. וזה שהולכין על קברי הצדיקים בערב ראש השנה, כי עקר התקון הוא על ידי צדיקים שוכני עפר שהם גדולים במיתתן יותר מבחייתן, שעל ידם עקר הקשכת בחיית פ' שנים ליקו"ה (יוד" - הלכות הכשר כלים ה"ד).

מצוה נפרדת ואפילו כאשר היא לא בשלימות עדיין יש לו כח תוקף ועוז, והעיקר מה שחסר לאדם בשביל לזכות לתשובה מושלמת היא האמונה בהקדוש ברוך ולדעת ולזכור שהקדוש ברוך רוצה בתשובה של כל אחד ולהאמין ברחמי הגדולים.

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה" קו ההלכה הספרדי: 3030*

הוסיף שיש נוהגים ללמוד התיקונים של הזהרה בימים אלו, דהיינו להתחיל בראש חודש אלול ולסיים ביום הכיפורים.

המשכים קום קודם עלות השחר לאמירת סליחות, ונטל ידיו בקומו משנתו, האם צריך לשוב וליטול ידיו שוב בהגיע עלות השחר?

אינו צריך לשוב וליטול ידיו שוב בהגיע עלות השחר. (שו"ת יין הטוב להגר"י נסים זצ"ל חלק א' סימן ו').

מי שקם באשמורת וכבר הציבור אומרים סליחות ואין פנאי לומר תיקון חצות וסליחות וצריך לבטל אחד מהם, האם יאמר סליחות או תיקון חצות?

טוב שיאמר תיקון חצות, שמעלת תיקון חצות גדולה יותר מן הסליחות. (כך החיים סימן תקכ"א סעיף קטן ד')

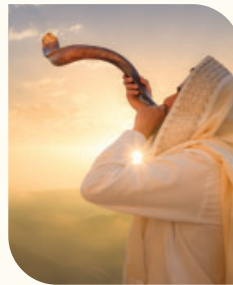
באילו שעות ביום ניתן להתפלל סליחות?

הזמן הראוי ביותר לאמירת סליחות הוא מחצות הלילה ואילך שאז הוא עת רצון לפני ה', והזמן המשובח ביותר הוא באשמורת הבוקר קודם עלות השחר ואם אינו יכול לומר באשמורת, יאמר בחצות לילה, ואם לא הספיק לומר בלילה יאמר במשך היום. אגרות משה (חלק ב' סי' ק"ה) יחזה דעת חלק א' סימן ס"ו).

מנהגי הספרדים והאשכנזים באמירת הסליחות ותיקעת שופר

הסוד. ועיין שער הכוונות (דף ס"ט ע"ד) שמנהג רבינו האריז"ל לומר סליחות כבני ספרד.

מנהג האשכנזים מבוסס על פי הוראת רבינו יוסים (אחד מגדולי הפוסקים הראשונים) בשם רבני ברצלונה שצריך לומר סליחות מיום בריאת העולם בכ"ה באלול, וכדי שלא יטעו בתאריך לכן אם חל ראש השנה ביום חמישי או שבת אז מתחילים לומר סליחות ביום ראשון, ואם חל ביום שני או שלישי, אז מתחילים לומר סליחות ביום ראשון בשבוע שלפני כן, ומכל מקום תוקעים בשופר מראש חודש כדי להזהיר את ישראל שיעשו תשובה וכדי לערבב את השטן. וכן פסק הרמ"א (סימן תקפ"א) ועיין בבית יוסף שם.

במה צריך להשקיע יותר בחודש אלול, האם בלימוד או בתפילה?

החיד"א בברכי יוסף (סימן תקפ"א אות ו') כתב שיותר טוב בימים אלו להרבות סליחות ותחנונים עם הציבור מלמוד, ושכן ראה לקצת רבנים שהיו תמיד עסוקים בגופי הלכות ובחיבורים, ובחודש אלול היו מניחים קצת מסדרם, כדי ללמוד גירסא ותחנונים, והביאו בכך החיים (שם סעיף קטן ז'),

מנהג הספרדים לקום בחודש אלול באשמורת הבוקר לומר סליחות ותחנונים, עד יום הכיפורים, ומנהג האשכנזים מראש חודש ואילך לתקוע אחר תפילת שחרית, ולאחר מכן אומרים מזמור "לדוד ה' אורי וישעי" ומתחילים לומר סליחות ביום ראשון שלפני ראש השנה, ובשנה זו שחל ראש השנה ביום שני, מתחילים מיום ראשון שבוע שלפניו

מה המקור לשינוי המנהגים?

מנהג הספרדים מבוסס על פי מה שמבואר בפרקי דרבי אליעזר (פרק מ"ז) שבראש חודש אלול אמר הקב"ה למשה לעלות להר סיני, ובאותו יום תקעו בשופר כדי שלא יטעו שוב אחרי עבודה זרה, ומכיוון שבימים כיפור ירד משה מן ההר

עם הבורה "סלחתי כדברך" לכן הוקבע יום זה למחילה וסליחה. רש"י בפרשת עקב (על הפסוק "ואתנפל לפני ה' כראשונה"). ומכיוון שהתפלל משה במרום ארבעים יום, לכן ימים אלו ימי סגולה הם לקבלת התפילות. ובספר כף החיים (סימן תקפ"א סעיף קטן י"ד) הביא עוד כמה טעמים לארבעים יום: לתקן ארבעים יום שהלכו המרגלים, ויום ארבעים שעשו את העגל, וארבעים יום של יצירת הולד, ועוד שני טעמים על פי